УДК 376.24:612.76
Сидорук І. О.
Старший викладач Національного університету водного господарства та природокористування, Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК СУЧАСНИЙ МЕТОД У РОБОТІ З ДІТЬМИ З СИНДРОМОМ ДАУНА

Термін арт-терапія став застосовуватися в нашій країні порівняно недавно. Арт-терапія розглядається як творча методика, що спирається на засоби мистецтва, як засоби символічної, невербальної комунікації, при реалізації якої створюється сприятливе середовище для

встановлення та підтримання позитивних відносин, досягнення особистих і соціальних терапевтичних цілей, що визначаються індивідуально кожної дитини [4].

Широке застосування арт-терапії пояснюється притаманним їй колом функцій (рис.1).

Мета арт-терапії полягає в корекційній і терапевтичній дії мистецтва на дитину та виявляється в перебудові психотравмуючої ситуації за допомогою музики, живопису, казок, ляльок, драми, виведенні почуттів і переживань через художньо-творчу діяльність.

На думку фахівців арт-терапія є невід'ємним елементом для розвитку дітей з синдромом Дауна, а також виступає як один із засобів розвитку дітей. Варто зазначити, одним із різновидів арт-терапії є ігротерапія.

Рис. 1 Функції арт-терапії.

Ігротерапія – це психокорекційне застосування гри, яке сильно впливає на розвиток особистості, сприяє створенню близьких стосунків між учасниками групи, допомагає зняти напруженість, підвищує самооцінку, дозволяє повірити в себе в різних ситуаціях

спілкування, оскільки у процесі гри знімається небезпека соціально значущих наслідків [3]. Як естетичний засіб корекційно-педагогічної праці спеціаліста гра здатна активізувати емоційні резерви особистості. Завдяки комунікативній формі, естетичному способу засвоєння світу, гра споріднена з мистецтвом.

Використання арт-терапії у навчанні дітей із синдромом Дауна вимагає обов'язкового врахування особливостей дитини, тому фахівець підбирає та комбінує різновиди цієї технології.

Слід зазначити, що арт-терапія єспособом допомогти «висловитися» дитині з синдромом Дауна через малюнок, казку, колаж, фотографію чи танець, створюючи свій неповторний образ. Окрім цього, арт-терапія дає дитині можливість через творчість «побачити себе», що полягає не лише у відтворенні власних почуттів, емоцій, дій чи вчинків у творчій роботі, а й можливості побачити свій образ крізь призму різноманітних образів «Я», створених самою дитиною.

Для фарбування пропонується використовувати різні матеріали. Таким чином, малювання олівцем допомагає подолати імпульсивність і знизити агресивність; малювання фарбами на великих аркушах паперу не тільки пензлем, а й пальцями, долонями – для зниження тривожності, оптимізації самооцінки. Тематика малюнків має бути різноманітною, наприклад: «Малюємо емоцію», «Портрет мого друга», «Моя улюблена іграшка» та інше.

За формою проведення занять виділяють групову та індивідуальну арт-терапію, а також структуровану (має чітку визначену мету, тему, пан проведення заняття) і не структуровану (вибір самою дитиною матеріалу й тематики роботи). Вибір форми проведення арт-терапії залежить від рівня розвитку дитини та її особливостей. Тривалість таких занять 20-30 хвилин. Фахівець підбирає завдання та матеріали для роботи відповідно до вікової категорії дитини.

Підводячи підсумки варто зазначити що, арт-терапія є сучасним та актуальним методом у роботі з дітьми даної категорії. На заняттях зарт-терапії у дитини розвиваються комунікативні та творчі навички, тренується увага та пам'ять, здатність до роботи у команді. Використання методів арт-терапії дозволяє підготувати дитину до життя в суспільстві, розвивати мовлення, читання, математику, письмо, моторику, навички орієнтування в просторі.

Список використаних джерел

1. Боровик С.П. Синдром Дауна: вперше на державному рівні розглянуто питання сучасної діагностики, медичного супроводу та

реабілітації «сонячних» дітей в Україні / С.П.Боровик // Український медичний часопис. 2015. 2. 26-27.

2. Григус І.М. Основи фізичної терапії навчальний посібник /І.М. Григус, О.Б. Нагорна. – Одеса. Олді+. – 2022. – 150с.

3. Савицький А.М. Особливості просторового орієнтування дітей молодшого шкільного віку з синдромом Дауна. Актуальні питання корекційної освіти. 2014. 4. 30-33

4. Садова І.І. Арт-терапія як сучасний метод у системі соціальної роботи педагога з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку / І.І. Садова // Актуальні питання корекційної освіти. – 2015. – 3. – С.197-205.

5. Хіля. А.В.Арт-терапія як засіб сприяння особистісній ідентифікації дітей з функціональними обмеженнями в умовах центрів соціально-психологічної реабілітації \А.В.Хіля. \\ Наукові записки. Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2016. – 48. – С. 142-147.